

Innovatiivinen kaupunki -ohjelma
Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu
PL 17600
Metallimiehenkuja 10
00076 Aalto

14.2.2011

1 (1)

Katja Bosisio-Hillberg
Helsingin kaupungin Talous- ja suunnittelukeskus

Ohjelmakauden 2006-2010 loppuraportti sekä vuoden 2011 jatkorahoitushakemus Helsingin kaupunginhallitukselle

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman raportti sisältää toimintakertomuksen ohjelmakaudelta 2006-2010. Helsingin kaupungin ja koko Aalto-yliopiston laajuisesta yhteistyöstä vuosien 2011-2012 osalta on tehty päätös elokuussa 2010 ja toimintasuunnitelman laadinta on käynnissä. Ohjelman vuosibudjetiksi on sovittu 220 000 euroa, jonka maksavat puoliksi Helsingin kaupunki ja Aalto-yliopisto.

Ohjelmaraportin liitteenä Ikääntyvät kaupunkilaiset, Kestävä rakentaminen, Tulevaisuuden kaupunkiliikenne ja Vetovoimainen urbaani asuminen -yhteistyöteemojen raportit.

Alla koosteet ja yhteenveto innovaatorahastolta haettavasta rahoituksesta vuodelle 2011.

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma hakee Helsingin kaupungin innovaatorahastolta vuodelle 2011 yhteensä 110 000 euroa.

Lisäksi esitämme että ohjelmakauden 2006-2010 ylijäämän 3 192,90 euroa siirretään käyttöön vuodelle 2011.

Ikääntyvät kaupunkilaiset

Ikääntyvät kaupunkilaiset -teemalle ei haeta rahoitusta vuodelle 2011 aiemmin myönnetyn rahoituksen lisäksi. Innovaatorahastosta on vuonna 2010 myönnetty teemalle rahoitusta vuodelle 2011 yhteensä 20 000 euroa ja lisäksi sidottu vuodelle 2012 10 000 euroa.

Teemassa käynnistyneiden projektien aikataulumuutosten vuoksi ohjelma siirtää vuodelle 2011 innovaatorahastosta vuosina 2008-2010 maksettua rahoitusta yhteensä 44 800 euroa.

14.2.2011

Kestävä rakentaminen

Kestävä rakentaminen –teemalle ei haeta lisärahoitusta vuodelle 2011 aiemmin myönnetyn rahoituksen lisäksi. Innovaatorahastosta on vuonna 2010 myönnetty yhteistyöteemalle rahoitusta vuodelle 2011 yhteensä 30 000 euroa ja lisäksi sidottu vuodelle 2012 30 000 euroa.

Teemassa käynnistyneiden projektien aikataulumuutosten vuoksi ohjelma siirtää vuodelle 2011 innovaatorahastosta vuosina 2008-2010 maksettua rahoitusta yhteensä 67 500 euroa.

Tulevaisuuden kaupunkiliikenne

Tulevaisuuden kaupunkiliikenne –teemalle ei haeta lisärahoitusta vuodelle 2011 aiemmin sidotun rahoituksen lisäksi. Innovaatorahastosta on vuonna 2010 myönnetty yhteistyöteemalle rahoitusta vuodelle 2011 yhteensä 45 000 euroa ja lisäksi sidottu vuodelle 2012 45 000 euroa.

Teemassa käynnistyneiden projektien aikataulumuutosten vuoksi ohjelma siirtää vuodelle 2011 innovaatorahastosta vuosina 2008-2010 maksettua rahoitusta yhteensä 125 000 euroa.

Vetovoimainen urbaani asuminen

Vetovoimainen urbaani asuminen –teemalle ei haeta lisärahoitusta vuodelle 2011 aiemmin sidotun rahoituksen lisäksi. Innovaatorahastosta on vuonna 2010 myönnetty yhteistyöteemalle rahoitusta vuodelle 2011 yhteensä 25 000 euroa ja lisäksi sidottu vuodelle 2012 25 000 euroa.

Teemassa käynnistyneiden projektien aikataulumuutosten vuoksi ohjelma siirtää vuodelle 2011 innovaatorahastosta vuosina 2008-2010 maksettua rahoitusta yhteensä 159 585 euroa.

Yhteenveto ohjelmalle ja yhteistyöteemoille vuodelle 2011 haettavasta rahoituksesta

Innovaatiivinen kaupunki® -ohjelmalle haetaan vuodelle 2011 yhteensä 110 000 euroa. Lisäksi anotaan siirrettäväksi vuodelle 2011 ohjelmakauden 2006-2010 ylijäämä 3 192,90 euroa.

Yhteistyöteemoille ei haeta lisärahoitusta vuodelle 2011 aiemmin sidotun rahoituksen lisäksi. Innovaatorahastosta on vuonna 2010 myönnetty yhteistyöteemoille rahoitusta vuodelle 2011 yhteensä 110 000 euroa, jota ei vielä ole maksettu Innovaatiivinen kaupunki® -ohjelmalle.

Yhteistyöteemoissa käynnistyneiden projektien aikataulumuutosten vuoksi ohjelma siirtää vuodelle 2011 innovaatorahastosta vuosina 2007-2010 teemoille maksettua rahoitusta yhteensä 445 387 euroa seuraavasti:

- Ikääntyvät kaupunkilaiset	44 800 euroa
- Kestävä rakentaminen	67 500 euroa
- Tulevaisuuden kaupunkiliikenne	125 000 euroa
- Vetovoimainen urbaani asuminen	159 585 euroa

14.2.2011

Ystävällisin terveisin,

Paula Tuurnala
projektipäällikkö
Innovatiivinen kaupunki® ohjelma
Aalto-yliopisto

INNOVATIIVINEN KAUPUNKI® ohjelman kustannukset 1.1.2006-31.12.2010

LIITE 4

korjattu 14.2.2011

TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET	2006	2007	2008	2009	2010	
lyhytaikaiset saamiset					891,94	
kuukausipalkat	53 084,37	60 433,63	77 167,53	87 985,39	78 311,95	
Kela palautus		-215,49		-7 367,88	-4 001,52	
päiväraha	14,00	243,70		129,08	-78,18	
matkustuspalvelut	64,78	1 970,89	442,86	26,52	-813,76	
matkustuspalvelut, ulkopuoliset				-3,40		
muut aineet ja tarvikkeet	110,66	95,74	92,73	60,00	414,74	
kalusteet, arvoltaan vähäiset		146,58				
atk -tarvikkeet		109,02	4 138,00			
koneet, laitteet	81,97					
toimistotarvikkeet	238,00					
aikakausjulk. ja rap	47,00	47,00	47,00	48,00		
muut kirjat ja raportit		704,71			49,00	
elintarvike ja juoma	355,96		253,66	138,47		
painatuspalvelut	221,96		141,00	138,50		
ilmoitus, mainos, markkinointi				850,00		
puhelin ja tele	340,46					
postituspalvelut					39,24	
muut toimistopalvelut	30,00					
toimitilojen vuokrat		842,39	122,40	1 356,59		
muut vuokrat			1 800,00			
koulutuspalvelut	2 025,25	2 571,54	-182,13	443,12	750,00	
muut koulutuspalvelut			500,00			
työterveyspalvelut	469,85	391,72				
ravitsemuspalvelut	23,00	60,86			905,21	
muut ravitsemuspalvelut	4 364,17	1 204,09	4 302,08	1 162,32		
asuinhuoneisto- ja toimistokal	3 677,48					
asiantuntija- ja tutkimuspalvelut			1 321,78	5 925,00	8 986,50	
maksupalvelutoiminnan alihankinnat						
muut palkat ja palkkiot	840,00	3 080,00	2 300,00	1 000,00		
TKK:n sisäiset palvelut		38 500,00	37 125,00	24 750,00	16 500,00	
jäsenmaksut kotimaahan				120,00		
muut ulkopuoliset palvelut		20,20	450,00			
muut käyttöoikeusmaksut			304,00			
sis. Henkilöstökoulutus		50,00				
yhteensä	65 988,91 €	110 256,58 €	130 325,91 €	116 761,71 €	101 955,12 €	
Yleiskustannus	33 443,15	37 937,43	68 679,10	72 555,76	67 622,49	
ALV kompensaatio					-1 911,97	
yhteensä	33 443,15	37 937,43	68 679,10	72 555,76	65 710,52	
TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET YHT	99 432,06	148 194,01	199 005,01	189 317,47	167 665,64	
	2006	2007	2008	2009	2010	Yht
BUDJETOITU RAHOITUS						
budjetoitu rahoitus yhteensä	162 000,00	162 000,00	162 000,00	162 000,00	162 000,00	810 000,00
HKI:n rahoitusosuus	81 000,00	81 000,00	81 000,00	81 000,00	81 000,00	405 000,00
TKK:n rahoitusosuus	81 000,00	81 000,00	81 000,00	81 000,00	81 000,00	405 000,00
RAHOITUSTILANNE						
toteutunut rahoitus	162 000,00	162 000,00	162 000,00	162 000,00	162 000,00	810 000,00
toteutuneet kustannukset	99 432,06	148 194,01	199 005,01	189 317,47	167 665,64	803 614,19
Yli-/alijäämä	62 567,94	13 805,99	-37 005,01	-27 317,47	-5 665,64	6 385,81
YLIJÄÄMÄ						6 385,81
HKI:n rahoitusosuus						3 192,90
TKK:n rahoitusosuus						3 192,90

Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu
Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma
Projektinumero 310049
PL 17600
00076 Aalto

15.1.2011
(tarkennettu 14.2.2011)

Helsingin kaupunginhallitus
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

Helsingin kaupungin ja Teknillisen korkeakoulun tuottaman Innovatiivinen kaupunki® ohjelman toiminta ja tulokset vuosina 2006-2010

Sisältö

1. Tausta	
2. Yhteenveto	1
3. Toiminta ja saavutetut tulokset	1
3.1 Tutkimus- ja kehittämissyhteistyö	1
3.2 Muu yhteistyö	3
3.3 Viestintä ja verkostoituminen	4
4. Organisaatio	6
5. Varojen käyttö	8

Liitteet

Liite 1 Käynnistyneet ja valmisteilla olevat Innovatiivinen kaupunki® -projektit 2006-2010

Liite 2 Teemaraportit

- Ikääntyvät kaupunkilaiset
- Kestävä rakentaminen
- Tulevaisuuden kaupunkiliikenne
- Vetovoimainen urbaani asuminen

Liite 3 Innovatiivinen kaupunki® -projektien julkaisut 2006-2010

Liite 4 Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman kustannukset 2006-2010

Lisätietoja

Paula Tuurnala, projektipäällikkö
Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma
09 4702 5379, 050 381 6397
paula.tuurnala@tkk.fi

1 Tausta

Innovatiivinen kaupunki® on Helsingin kaupungin ja TKK:n vuonna 2001 käynnistämä yhteistyöohjelma, jonka tavoitteena on ollut kestävää urbaania kehitystä tukevien innovaatioiden tuottaminen sekä niihin tähtäävien prosessien käynnistäminen Helsingin seudulla ja sitä kautta alueen houkuttelevuuden ja kansainvälisen kilpailukyvyyn lisääminen.

Teknillinen korkeakoulun liityttyä osaksi Aalto-yliopistoa yhdessä Helsingin kauppakorkeakoulun ja Taideteollisen korkeakoulun kanssa päätettiin syksyllä 2010 yhteistyön jatkamisesta Helsingin kaupungin kanssa koko yliopiston osalta. Ohjelmassa kehitetty toimintamalli hyödynnetään ja nimi säilyy myös nyt käynnistyvän Aalto-yliopiston ja Helsingin kaupungin yhteistyössä. Ohjelman budjetiksi on vuosille 2011-2012 sovittu 220 000 euroa vuodessa ja sen sisältö ja tavoitteet vahvistetaan kevään 2011 aikana.

2. Yhteenveto

Kuluneella kaudella 2006-2010 Innovatiivinen kaupunki® -ohjelmasta on luotu Helsingin kaupungin ja Teknillisen korkeakoulun yhteiselle tutkimus- ja kehittämistoiminnalle alusta, jonka avulla on lisätty monitieteistä ja kaupungin sektorirajat ylittävää vuoropuhelua yhteistyökumppanien välillä sekä muiden kaupungin kehittämisestä kiinnostuneiden yksityisten ja julkisten tahojen suuntaan.

Ohjelmakauden aikana on lisätty yhteistyökumppanien välistä tunnettuutta ja vuorovaikutusta sekä tuotettu 20 monialaista t&k -projektia, joiden tutkimuskohteet sijoittuvat neljälle, Helsingin kaupungin tulevaisuuden menestyksen kannalta merkittävälle teema-alueelle; Ikääntyvät kaupunkilaiset, Kestävä rakentaminen, Tulevaisuuden kaupunkiliikenne ja Vetovoimainen urbaani asuminen. Projektien rahoitus on noussut yhteensä yli 12 miljoonaan euroon, josta Helsingin kaupungin osuus on noin 2,4 miljoonaa euroa (20 %). Valmisteilla oli vuoden lopussa lisäksi kolme uutta projektia, joille Helsingin kaupunki on jo myöntänyt rahoituksen.

Projektien tulokset ovat ensivaiheessa kasvattaneet tietotaitoa ja osaamista niin tutkijoiden parissa kuin kaupungin organisaatiossa mutta monissa tapauksissa niitä on jo pystytty hyödyntämään myös kaupungin infrastruktuuriin ja palveluiden kehittämisessä. Pitkällä aikavälillä tulosten odotetaan näkyvän kaupunkilaisten ja kaupungin käyttäjien parantuneina arkikokemuksina kaupunkiympäristössä.

3. Toiminta ja saavutetut tulokset

3.1 Tutkimus- ja kehittämissyhteistyö

Helsingin kaupungin ja TKK:n johdon muodostama johtoryhmä asetti Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman tavoitteeksi vuosille 2006-2010 käynnistää 3-4 kpl pääkaupunkiseudun kansainvälisen kilpailukyvyyn kannalta merkittävää, synergisistä t&k -projekteista koostuvaa hankekokonaisuutta (yhteistyöteemaa). Edelliseen ohjelmakauteen verrattuna yhteistyöprojekteista haluttiin entistä monialaisempia ja vaikuttavuudeltaan mittavampia. Tavoitteena oli lisätä innovaatioiden synnyn todennäköisyyttä ja kasvattaa myös muiden rahoittajien kiinnostusta yhteistyöprojekteja kohtaan.

Potentiaalisten yhteistyöteemojen kartoitus käynnistettiin kesäkuussa 2006 tekemällä sähköinen kysely Teknillisen korkeakoulun professoreille sekä erillislaitosten ja tutkimusinstituuttien johtajille sekä Helsingin kaupungin virastojohdolle. Kyselyn tulosten ja edellisen ohjelmakauden (2001-2005) valmistelun pohjalta johtoryhmä hyväksyi

ohjausryhmän esityksen uusista yhteistyöteemoista. Teemojen tavoitteet ja sisällön valmistelu tehtiin yhteistyössä TKK:n tutkimusyksiköiden kanssa.

Yhteistyöteemat ja niiden valmisteluun osallistuneet TKK:n yksiköt:

Ikääntyvät kaupunkilaiset –teema

Valmisteluun osallistunut TKK:n yksikkö: Arkkitehtiosaston Sotera –instituutti

Ikääntyvät kaupunkilaiset –teeman tavoitteena on tutkia ja kehittää uusia toimintamalleja ja teknologisia ratkaisuja, jotka vastaavat vanhuspalveluiden rakenteeseen, kustannuksiin ja laatuun sekä asuin- ja hoitoympäristöihin liittyviin haasteisiin.

Kestävä rakentaminen –teema

Valmisteluun osallistunut TKK:n yksikkö: Rakentamistalouden laboratorio

Kestävä rakentaminen –teeman tavoitteena on tutkia Helsingin kaupungin näkökulmasta merkittäviä ja ajankohtaisia aiheita rakennetun ympäristön kehittämiseksi. Keskeisenä painopistealueena on vanhojen tuulisilla ranta-alueilla sijaitsevien teollisuusalueiden muuttaminen asumis- ja työpaikka-alueiksi. Toinen globaalistikin tärkeä kehittämisaalue on vanhan kiinteistökannan ekologisuuden parantaminen energian kulutusta alentamalla.

Tulevaisuuden kaupunkiliikenne –teema

Valmisteluun osallistunut TKK:n yksikkö: Liikennelaboratorio

Tulevaisuuden kaupunkiliikenne –teeman tavoitteena on tuottaa uutta tietoa liikenteen ja maankäytön vuorovaikutuksesta ja yhdyskuntarakenteen merkityksestä liikkumisen valintoihin sekä joukkoliikennepalvelujen laadun parantamiseksi.

Vetovoimainen urbaani asuminen –teema

Valmisteluun osallistunut TKK:n yksikkö: Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus ja koulutuskeskus

Vetovoimainen urbaani asuminen –teeman tavoitteena on kehittää urbaanin asumisen tulevaisuuden konsepteja ja uusia metodeja vuorovaikutteisen suunnittelun tueksi sekä edistää urbaanin arjen sujuvuutta palvelujen kannalta.

Teemoihin liittyviä yhteisiä tutkimusideoita alettiin kartoittaa yhdessä valmistelusta vastanneiden TKK:n yksiköiden kanssa ja sen rinnalla kehitettiin uudenlaista tutkimusideahauksen menetelmää. Menetelmän kehittämisessä hyödynnettiin pitkälti Helsingin kaupparokkeakoulussa käytössä ollutta ohjelmistoa, jonka pohjalta oli mahdollista rakentaa verkkoarviointiin soveltuva ja on-line kommunikoinnin mahdollistava työkalu. Arviointityökalun kehittämisessä oli keskeisenä henkilönä mukana HSE:n tietojärjestelmätieteiden yliassistentti Johanna Bragge.

Tutkimusideahaku otettiin käyttöön syksyllä 2007 ja suunnattiin ensisijaisesti TKK:n tutkijoille ja Helsingin kaupungin asiantuntijoille. Vuosina 2008 ja 2009 hausta laadittiin myös englanninkielinen versio, joka poiki esityksiä myös TKK:n kansainvälisiltä tutkijoilta. Ideahaku herätti kiinnostusta ja sai positiivista palautetta sekä osallistujilta että asiantuntijatyöskentelyyn osallistuneilta jo ensimmäisenä vuonna ja se kannusti jatkamaan konseptin kehittämistä edelleen. Vuonna 2010 hakua ei voitu järjestää Aalto-yliopiston ja Helsingin kaupungin yhteistyösopimuksen aikataulun vuoksi.

Tutkimusideoiden valinta ohjelmaan on tapahtunut TKK:n, Helsingin kaupungin ja muiden teema-alueen toimijoiden edustajista koottujen asiantuntijaraatien arvioinnin perusteella. Teemakohtaiset asiantuntijaraadit ovat arvioineet tutkimusideat kahdessa vaiheessa, siten että ensimmäisessä vaiheessa arviointi on tehty internetin kautta sähköisen hakemuksen ja toinen vaihe suullisten esitysten perusteella. Prosessi on ollut luottamuksellinen ja sen

aikana on voitu käydä ideakohtaisia keskusteluja tutkijan ja arviointiin osallistuneiden asiantuntijoiden välillä. Asiantuntijaraadin tekemien arviointien pohjalta Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman ohjausryhmä on vahvistanut ohjelman jatkovalmisteluun valittavat tutkimusideat. Hakemusten arviointikriteerit olivat vuonna 2009:

- tutkimusidean uutuusarvo
- kestävän kehityksen edistäminen
- monitieteisyys
- kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäminen
- tulosten hyödynnettävyys ja loppukäyttäjien huomioiminen
- Aalto -yliopiston / Helsingin kaupungin sisäisen yhteistyön edistäminen

Valintaprosessin jälkeen ideoista on kehitetty projekteja vuorovaikutteisessa yhteistyössä TKK:n tutkijoiden ja Helsingin kaupungin toimijoiden välillä, neuvottelemalla Tekesin edustajien kanssa sekä käyttämällä myös ulkopuolista konsultointiapua. Tutkijoille on järjestetty infotilaisuuksia, jossa on verkostoiduttu ja johon on sisällytetty esitykset ohjelman tavoitteista ja toimintamallista, rahoitusmahdollisuuksista sekä yhteistyöstä Helsingin kaupungin kanssa. Potentiaalisia yhteistyökumppaneita ja rahoitusmahdollisuuksia on kartoitettu myös projekti- ja teemakohtaisissa tapaamisissa.

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelmassa on vuosina 2006-2010 kartoitettu yhteensä 101 tutkimusidea, joista 75 on tullut ideahakujen kautta. Ohjelman jatkovalmisteluun näistä on valittu 32, joista vuoden 2010 lopussa oli käynnistynyt 20. Kaksi kolmesta (63%) ohjelman valmistelussa olevista ideoista on näin ollen saanut rahoituksen ja käynnistynyt. Valmisteilla on vielä 3 projektia, joille Helsingin kaupunki on jo myöntänyt rahoituksen. Liite 1

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman puitteissa käynnistyneet projektit ovat yleensä noin kolmen vuoden mittaisia, laajan yhteistyöpohjan omaavia tutkimushankkeita, joiden koordinointi on pääsääntöisesti ollut TKK:lla. Projektien päärahoittaja on Tekes n 50%. Helsingin kaupungin innovaatorahaston osuus on n 15 % ja hallintokuntien n 5%. Muiden yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyökumppaneiden rahoitusosuus on n 30%.

Projektien tulosten käyttöönottoa ja yhteiskunnallista hyödynnettävyyttä on pyritty ohjelmassa tukemaan enimmäkseen viestinnän keinoin. Yhteistyössä Aalto-yliopiston MIND hankkeen kanssa käynnistettiin 2010 suunnittelu kokeilutoiminnan tuomiseksi osaksi Innovatiivinen kaupunki® -projekteja. Toteutuksen osalta jäätin odottamaan ohjelman jatkopäätöstä. Käynnistyneiden projektien tuloksia on esitelty liitteenä olevissa teemaraporteissa ja julkaisulistassa. Liitteet 2 ja 3.

3.2 Muu yhteistyö

TKK:n kansainvälisten opiskelijoiden työharjoittelu

Ohjelmassa käynnistettiin kevään 2007 aikana pilotti, jolla pyrittiin edistämään TKK:lla perustutkintoa suorittavien kansainvälisten opiskelijoiden työharjoittelua Helsingin kaupungin virastoissa ja liikelaitoksissa. Tavoitteena oli Helsingin seudun innovaatiostrategian mukaisesti kansainvälisten osaajien tehokkaampi sitouttaminen pääkaupunkiseudulle. Pilotissa haettiin myös kokemuksia kansainvälisestä ja kotimaisesta harjoittelijasta muodostettujen työparien yhteistyöstä sekä harjoittelun organisaatiolle tuomista haasteista ja hyödyistä.

Vuonna 2007 harjoittelijaparit palkattiin kaupunkisuunnitteluvirastoon, terveyskeskukseen ja sosiaaliviraston InnoKUSTI-hankkeeseen. Syksyn aikana toteutettiin pilotin evaluointi palautehaastattelun ja sähköisen kyselyn avulla ja laadittiin jatkosuunnitelma toiminnan

kehittämiseksi. Positiivisesta palautteesta huolimatta seuraavana vuonna ei saatu yhtään harjoittelupaikkaa. Keskeisenä ongelmana kaupungin yksiköissä koettiin opiskelijoiden suomen kielen taitojen puute ja sen myötä sopivien työtehtävien löytyminen. Vuonna 2009 pariharjoittelun ideasta luovuttiin, harjoitteluyhteistyön teema-alueeksi valittiin kestävä kehitys ja kohderyhmäksi sekä TKK:n kansainväliset että kotimaiset opiskelijat. Kolme Helsingin kaupungin yksikköä palkkasi harjoittelijan.

Vuonna 2010 hakua ei järjestetty koska Helsingin yliopiston johdolla toteutettiin jo laajempaa kansallista korkeakoulujen ja kaupunkien yhteistä ESR-hanketta kansainvälisten opiskelijoiden työuran avaamiseksi Suomessa.

INNOPOLIS -projekti

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma organisoii vuoden 2008 lopulla TKK:n ja Helsingin kaupungin osallistumista INNOPOLIS Innovation Policy in University City Regions -nimisen projektin Interreg IV C hakuun. Projekti sai rahoituksen vuosille 2010-2010 ja käynnistyi tammikuussa 2010, jolloin TKK oli jo osa Aalto-yliopistoa. Projektin koordinoinnista vastaa Aalto-yliopiston osalta Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma ja osapuolia ovat lisäksi Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus YTK, SimLab ja BIT -tutkimuskeskus. Helsingin kaupungilta partnerina on tietokeskus. Projektin pääpartneri on University of Salford Manchesterista

INNOPOLIS projektin kokonaisrahoitus on runsaat 1,5 miljoonaa euroa, josta Aalto-yliopiston osuus on 230 992,45 euroa ja Helsingin kaupungin tietokeskuksen 102 974,31 euroa. Hankkeen rahoitusjakauma on EU 75% ja kansallinen rahoitus (TEM) 25%, josta omarahoitussuus 10% ja Aalto-yliopiston osalta siitä vastaa Innovatiivinen kaupunki® ohjelma.

Projektin tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä ja tiedonsiirtokanavia yliopistojen, kaupunkien ja yritysten välillä paremman innovaatiomaaperän luomiseksi. Tämä tapahtuu alueellisten toimijoiden kokemien parhaiden käytäntöjen analysoinnin ja levittämisen kautta. Projektiin osallistuu hyvin erityyppisiä korkeakoulukaupunkeja, jolloin parhaiten menestyneet kaupunkiseudut voivat antaa arvokasta tietotaitoa uusien EU-alueiden ja vähemmän menestyneiden alueiden innovaatorakenteiden parantamiseksi. Innovatiivinen kaupunki® ohjelma valittiin projektin yhdeksi best practice -malliksi ja ohjelman toimintamalli simuloitiin Aalto-yliopiston SimLabissa vuoden 2010 lopulla.

3.3 Viestintä ja verkostoituminen

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman viestintäkanavia ovat olleet ohjelman verkosto-organisaation tapaamiset, kotisivut ja vuodesta 2008 alkaen ilmestynyt sähköinen uutiskirje, ohjelman järjestämät seminaarit ja muut tilaisuudet sekä ohjelmatiimin osallistuminen erilaisiin verkostoihin ja tapahtumiin.

Innovatiivinen kaupunki® -seminaari on ohjelmakauden aikana järjestetty vuosina 2006 ja 2008. Kohderyhmänä on ollut Helsingin kaupungin johto ja asiantuntijat, TKK:n professorit, tutkijat ja opiskelijat sekä Innovatiivinen kaupunki® -projekteissa mukana olevat yritykset ja yhteisöt. Seminaarit ovat koonneet molemmilla kerroilla runsaan ja monialaisen kuulijakunnan. Vuonna 2006 osallistujia oli noin 80 ja vuonna 2008 järjestetyssä kansainvälisessä seminaarissa yli 200. Kotimaisten ja kansainvälisten asiantuntijapuheenvuorojen lisäksi tilaisuuksissa on esitelty Innovatiivinen kaupunki® projektien tuloksia ja käyty keskustelua projekteissa esille nousseista kysymyksistä.

Tilaisuudet ovat saaneet hyvää palautetta ja toiveena on noussut esiin lähinnä vapaamuotoisen verkostoitumismahdollisuuksien edelleen kehittäminen.

Muita ohjelman järjestämiä tilaisuuksia vuosina 2006-2010:

- Ikääntyvät kaupunkilaiset -teeman aloitusseminaari sekä lehdistötilaisuuden suunnittelu ja toteutus, TKK:n Tuas -talo 5.10.2006 (osallistujia 180)
- Osallistuminen Naisten päivä TKK:lla 2007 –nimisen uuden tapahtuman suunnitteluun. Tapahtuma oli osa Innovatiivinen kaupunki® –ohjelman WomEqual –projektia ja sen tavoitteena on nostaa esille tekniikan alalla, niin liike-elämässä kuin tutkimuksen parissa toimivat naiset ja kannustaa tyttöjä tekniikan alan opintoihin. TKK:n päärakennus 28.2.2007 (osallistujia yli 100)
- Kansainvälinen Ikääntyneen hyvä arki vuonna 2020 –asiantuntija -workshop, TKK:n Tuas –talo, 31.5.2007 (28 osallistujaa)
- Ikääntyvät kaupunkilaiset –teeman tutkijatapaaminen projekteissa työskenteleville tutkijoille, TKK:n Tuas –talo, 21.1.2008 (20 osallistujaa)
- Osallistuminen Pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelman seudullisten hankkeiden yhteistyötapaamisen suunnitteluun. Tilaisuudessa esittäytyi neljän muun pääkaupunkiseudun yhteisen kehittämishankkeen ohella Ikääntyvät kaupunkilaiset 2020 –hankkeen IKU –projekti, TAVI-talo, Metropolia Ammattikorkeakoulu, 29.10.2008 (osallistujia noin 50)
- Kaksi Innovating Cafe –tilaisuutta Aalto-yliopiston tutkijoille ja kaupungin eri hallintokuntien asiantuntijoille, Design Factory, 8. ja 11.2.2010 (osallistujia molemmissa tilaisuuksissa yhteensä n 40)
- Ideasta Innovaatioksi –workshop tutkimusideaan uudistamiseksi. Osallistujina Aalto-yliopiston tutkijoita ja Helsingin kaupungin asiantuntijoita, Design Factory 5.5.2010 (osallistujia 15)
- Osallistuminen INNOPOLIS projektin kansainvälisen partneritapaamisen ja opintomatkan suunnitteluun ja toteutukseen Helsingissä ja Otaniemessä, 29.11.-2.12.2010 (osallistujia noin 20)

Ohjelmakauden aikana viestintää on kehitetty perustamalla vuonna 2008 sähköinen uutiskirje. Uutiskirje on sittemmin ilmestynyt kolmesti vuodessa ja se on välittänyt viestiä ohjelman ja yhteistyöprojektien kuulumisista ja tuloksista sekä pyrkinyt lisäämään yleisemmin TKK:n ja Helsingin kaupungin asiantuntijoiden vuorovaikutusta. Sen kautta on pääsy myös Helsingin kaupungin ja TKK:n ajankohtaissivuille. Uutiskirje tavoitti aloittaessaan noin 700 henkilöä pääasiassa TKK:lla ja Helsingin kaupungin eri yksiköissä ja myös Innovatiivinen kaupunki® -projekteissa mukana olevia yrityksiä ja yhteisöjä. Vuonna 2010 henkilömäärä on kasvanut noin 900:ään.

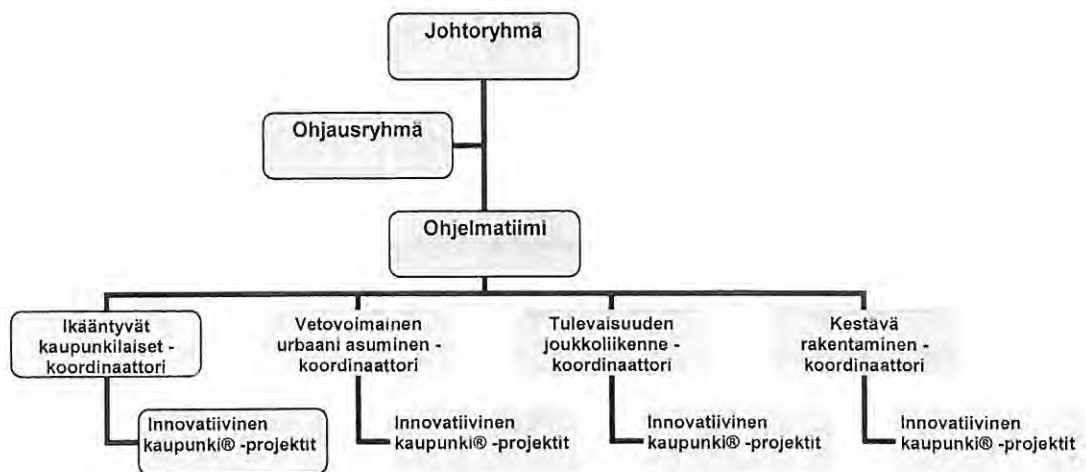
Ohjelman kotisivuja on kauden aikana täydennetty ja kehitetty vähitellen ja englanninkieliset sivut julkaistiin vuonna 2008. Ohjausryhmän päätöksellä ohjelman uutta graafista ilmettä alettiin suunnitella vuoden 2010 aikana Aalto-laajuista yhteistyötä silmällä pitäen ja tuloksia tullaan hyödyntämään mm verkkosivujen uudistamisessa Aalto-Helsinki –yhteistyön myötä.

Ohjelma on ollut esillä tai muuten osallistunut mm. seuraaviin verkostoihin ja tapahtumiin:

- EUKN (European Urban Knowledge Network) –seminaari, Helsinki 13.2.2006
Innovatiivinen kaupunki® projektien tietoja on myös välitetty EUKN-tietokantaan Suomen osuutta koordinoivan Helsingin kaupungin tietokeskuksen kanssa.
- COMPETE -verkoston The Knowledge Economy and Innovation –seminaari, Helsinki 8.6.2006
- Sendain kaupungin ja Tohoku yliopiston edustajien vierailu Otaniemessä 16.6.2006 - aiheena Japanin ja Suomen yhteistyömahdollisuudet ikääntymiseen liittyen.
- Otaniemi Marketingin koolle kutsuma Otaniemen kehittämistyöryhmä 2006
- Helsingin kaupungin elinkeinostrategia 2007 –työpajatyöskentely
- Helsingin kaupungin tutkimusohjelmatyön 2007-2009 johtoryhmä
- Helsingin kaupungin tiedepalkinnon julkistamistilaisuudet
- Helsinki-päivän juhlavastanotot
- Tekesin Ekotehokas yhdyskunta –teknologiaohjelmaa valmistelevat workshopit 2007
- Helsingin kaupungin tietokeskuksen koordinoimaan Metropolialueen tutkimus- ja yhteistyöohjelman valmistelutyöryhmään, jossa koottiin yhteen alueen tutkimusresursseja ja -tarpeita. Työpajaprosessin tuloksena syntyi Kaupunkitutkimus metropolialueella, eli ns. Katumetro –ohjelma, jota Helsingin metropolialueen yliopistot ja ammattikorkeakoulut rahoittavat yhdessä kuntien ja valtionhallinnon kanssa. 2007
- Futures of Cities –kongressi, Kööpenhamina 2007
- Sustainable City Development –konferenssi, Malmö 2008
- Demo or Die, Innovaatioyliopisto –workshop 2009
- Osallistuminen yhdessä HSE:n kaupunkiyhteistyön koordinaattorin Annukka Jyrämän kanssa Aalto-yliopiston valmisteluun Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen teemaryhmässä 2009

4 Organisaatio

Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman organisaatio on muodostunut johtoryhmästä, ohjausryhmästä ja ohjelmatiimistä. Yhteistyöteemojen sisältöjen kehittämistä ovat vastanneet oman alansa asiantuntijoina teemakoordinaattorit. Teemojen alla käynnistyneillä projekteilla on lisäksi omat yhteyshenkilönsä.

Kuva 1. Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman verkosto-organisaatio

Johtoryhmä

Johtoryhmä on koostunut Helsingin kaupungin johtajistosta ja TKK:n rehtoristosta. Kokouksia on vuosina 2006-2010 ollut 4 kertaa. Kokouksissa on esitelty yhteistyön ajankohtaisia tuloksia, keskusteltu linjauksista ja painopisteistä. Johtoryhmän kokoonpano vuonna 2010:

Helsingin kaupunki:

Ylipormestari Jussi Pajunen
Apulaiskaupunginjohtaja Tuula Haatainen
Apulaiskaupunginjohtaja Paula Kokkonen
Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä
Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri
Rahoitusjohtaja Tapio Korhonen

Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu:

Rehtori Matti Pursula
Vararehtori Kalevi Ekman
Vararehtori Outi Krause
Projektipäällikkö Paula Tuurnala
Suunnittelija Virve Hokkanen, *siht*

Johtoryhmässä ovat lisäksi ohjelmakauden aikana vaikuttaneet:
Apulaiskaupunginjohtajat Pekka Korpi ja Ilkka-Christian Björklund

Ohjausryhmä

Helsingin kaupunginhallitus ja TKK:n rehtori nimesivät organisaationsa edustajat uudistettuun ohjausryhmään huhtikuussa 2006. Siihen saakka ohjausryhmä toimi kuusijäsenisenä. Uudistettu ohjausryhmä koostuu kymmenestä yhteistyöorganisaatioiden johtotehtävissä toimivasta henkilöstä, jotka edustavat yhteistyön keskeisiä asiantuntija-aloja.

Ohjausryhmä järjestäytyi 20.6.2006 pidetyssä kokouksessa, jossa ohjausryhmän puheenjohtajaksi vuodelle 2006 valittiin johtaja Veijo Ilmavirta TKK:n Innovaatiokeskuksesta ja varapuheenjohtajaksi kehittämisspäällikkö Markus Härkäpää Helsingin kaupungin Talous- ja suunnittelukeskuksesta. Ohjausryhmä on kokoontunut 5-6 kertaa vuodessa ja edustaa yhteistyökumppanien eri osaamisalueiden asiantuntemusta. Ohjausryhmä on tukenut ohjelman kehittämis- ja projektityötä. Vuonna 2010 ohjausryhmän jäsenet olivat:

Helsingin kaupunki:

Kehittämisspäällikkö Markus Härkäpää, Talous- ja suunnittelukeskus, varajäsen:
kehittämissinööri Ifa Kytösaho
Suunnittelujohtaja Ville Lehmuskoski, HSL, varajäsenet: kehittämisspäällikkö Kerkko Vanhanen ja johtava liikennetutkija Marko Vihervuori
Tutkimuspäällikkö Timo Cantell, Helsingin kaupungin tietokeskus
Vanhuspalvelujohtaja Arja Peiponen, HKI, Sosiaalivirasto
Toimistopäällikkö Olavi Veltheim, Kaupunkisuunnitteluvirasto

Teknillinen korkeakoulu:

Johtaja Veijo Ilmavirta, Innovaatiokeskus, *pj*
Professori Raine Mäntysalo, Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus (YTK)
M.a. professori Arto Saari, Rakenne- ja rakennustuotantotekniikan laitos
Professori Raimo Sepponen, Elektroniikan laitos
Professori Riitta Smeds, SimLab
Projektipäällikkö Paula Tuurnala, Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma

Suunnittelija Virve Hokkanen / Vs. suunnittelija Riina Salmivalli, Innovatiivinen kaupunki® -ohjelma, *siht.*

Ohjausryhmässä ovat lisäksi ohjelmakauden aikana vaikuttaneet:

Johtaja Hilikka Lehtonen, TKK:n Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus (YTK)

Ma. yksikön johtaja Panu Lehtovuori, TKK:n Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksesta (YTK)

Kehittämisjohtaja Riitta Simoila, Helsingin kaupungin terveyskeskus

V.s. tutkimusprofessori Markus Laine, Helsingin kaupungin tietokeskus

Ohjelmatiimi

Ohjelmatiimin tehtävänä on ollut vastata ohjelman operatiivisesta toiminnasta ja yhteistyön sekä hankkeiden kehittämisestä Helsingin kaupungin ja TKK:n strategioiden mukaisesti. Tiimi on koostunut kahdesta palkatusta henkilöstä sekä neljästä oman työn ohessa toimivasta teemakoordinaattorista. Ohjelmatiimin jäsenet:

Projektipäällikkö Paula Tuurnala, Teknillinen korkeakoulu, Innovaatiokeskus

Suunnittelija Virve Hokkanen, Teknillinen korkeakoulu, Innovaatiokeskus (*äitiysloman sijaisena 1.4.2009-31.8.2010 Riina Salmivalli*)

Teemakoordinaattorit:

- Projektipäällikkö Ira Verma, Sotera, Sosiaali- ja terveydenhuollon tekniikan ja rakentamisen instituutti / Ikääntyvät kaupunkilaiset –teema
- M.a professori Arto Saari, Rakenne- ja rakennustuotantotekniikan laitos / Kestävä rakentaminen –teema
- Professori Timo Ernvall, Yhdyskunta- ja ympäristötekniikan laitos / Tulevaisuuden kaupunkiliikenne –teema
- Professori Raine Mäntysalo, Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus (YTK) / Vetovoimainen urbaani asuminen –teema

5 Varojen käyttö

Innovatiivinen kaupunki® ohjelman rahoitus vuosille 2006-2010 on ollut yhteensä 810 000 euroa, 162 00 euroa vuodessa ja se on jaettu puoliksi Helsingin kaupungin ja TKK:n kesken. Ohjelman toteutuneet kustannukset ajalla 1.1.2006-31.12.2010 ovat yhteensä n 803 614,19 euroa. Helsingin kaupungin osuus ylijäämästä 6 385,81 euroa on puolet, eli 3 192,90 euroa, joka anotaan siirrettäväksi vuodelle 2011. Raportti Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman kustannuksista liitteenä (liite 4).

Vuosiraportti Helsingin kaupungin innovaatorahastolle

Yhteistyöteema: Vetovoimainen urbaani asuminen
Raportointikausi: 01.01.2010-31.12.2010
Raportoiva taho: Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu
Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus YTK
PL 12200
00076 Aalto

Vastaanottaja: Helsingin kaupunginhallitus
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

Sisältö

1. Yhteistyöteeman tavoite	2
2. Kustannukset ja rahoitusilanne projekteittain	2
3. Projektikohtainen raportointi	5
4. Koordinointi	13

Raine Mäntysalo

Professori

raine.mantysalo@tkk.fi

09 470 24089

Vetovoimainen urbaani asuminen -koordinaattori

1. Yhteistyöteeman tavoite

Vetovoimainen urbaani asuminen -teeman kokonaistavoitteena on kehittää ja edistää urbaanin asumisen vetovoimaisuutta uusien asumiskonseptien palvelujen paremman saavutettavuuden ja kaupunkisuunnittelua palvelevan uudenlaisen paikkatietometodologian avulla.

Yhteistyöteeman sisältöön ovat vaikuttaneet muun muassa Helsingin viimeisin asunto-ohjelma ja kaupungin virastojen edustajien kanssa käydyt keskustelut. Samalla teema rakentuu TKK:n Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksessa (YTK) jo pidempään harjoitetulle asumistutkimukselle ja tietämykselle. Kussakin projektissa on omat kumppaninsa.

Yhteistyöteemaan kuuluu kuusi projektia, joista URBA-projekti on jo päättynyt. Myös PehmoGIS-projekti on päättymässä. Ostari ja Urbaani arki ovat käynnistyneet vuoden 2010 aikana. Habitat Components –projektille ei ole vielä saatu päärahoitusta Tekesistä. LED-projekti on saanut rahoituksen ja käynnistyy vuoden 2011 aikana.

Vetovoimainen urbaani asuminen –yhteistyöteeman koordinaattorina on toiminut Aalto-yliopiston Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen johtaja, professori Raine Mäntysalo. Edellinen raportti on jätetty kaupunginhallitukselle 31.8.2010.

2. Kustannukset ja rahoitustilanne projekteittain

Yhteistyöteemassa mukana olevien projektien päivitetty kustannusarvio on yhteensä 3 780 327 euroa. Innovaatorahaston osuus on 396 000 euroa ja Helsingin kaupungin virastojen rahoitusosuus yhteensä 143 000 euroa.

Taulukko 1. Kustannussuunnitelma, päivitetty 20.12.2010

Päivitetty kustannussuunnitelma							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Yhteensä
URBA	94 940	371 289	182 306	162 065	0	0	810 600
PehmoGIS	22 500	50 000	289 925	104 467	0	0	466 892
Habitat Components	0	0	415	27 085	222 500	250 000	500 000
Ostari	0	0	0	118 649	519 219	284 133	922 001
Urbaani arki *	0	0	0	25 000	288 770	368 000	681 770
LED	0	0	0	349 564	49 500	0	399 064
Yhteensä	117 440	421 289	472 646	786 830	1 079 989	902 133	3 780 327

**Summat TEKESin ja hankkeen johtoryhmän hyväksymän rahoitussuunnitelman mukaiset. Vuoden 2010 summa on arvio kuluista sekä Aallon että TTY:n osalta yhteensä.*

Taulukko 2. Innovaatorahaston rahoitus, päivitetty 20.12.2010

Innovaatorahaston rahoitus, päivitetty suunnitelma						
	2007-2009	2010		2011	2012	Yhteensä
	Toteutunut	Käytetty	Siirtyy vuodelle 2011	Myönnett y	Haetaan myöhemmin	
URBA	50 000	0	0	0	0	50 000
PehmoGIS	60 000	11 000	0	0	0	71 000
Habitat Components	415	0	109 585	0	0	110 000
Ostari	0	60 000	0	0	0	60 000
Urbaani arki	0	5 000	5 000	25 000	25 000	60 000
LED	0	0	45 000	0	0	45 000
Yhteensä	110 415	76 000	159 585	25 000	25 000	396 000

Taulukko 3. Rahoitus rahoittajittain, päivitetty 20.12.2010

Rahoitus rahoittajittain, päivitetty						
	Innovaatio- rahasto	Hki:n virastot	Tekes	Yritykset ja muut	Puuttuva rahoitus	Yhteensä
URBA	50 000	35 000	575 600	150 000	0	810 600
PehmoGIS	71 000	24 000	340 000	60 000	0	495 000
Habitat Components	110 000	20 000	0	0	370 000	500 000
Ostari	60 000	40 000	547 800	274 201	0	922 001
Urbaani arki	60 000	15 000	409 063	197 707	0	681 770
LED	45 000	9 000	209 064	136 000	0	399 064
Yhteensä	396 000	143 000	2 081 527	817 908	370 000	3 808 435

3. Projektikohtainen raportointi

3.1. URBA – Asumisen tulevaisuuden konseptit – Projektin loppuraportti

Tutkimusprojektin tilanne

URBA-projekti (2007-2010) on päättynyt.

Toiminta vuonna 2010

Projekti on vuonna 2010 saatettu loppuun. Hankkeeseen ovat vuonna 2010 osallistuneet Hilikka Lehtosen lisäksi tutkijat Markku Norvasuo, Jukka Hirvonen, Mervi Ilmonen, Jonna Kangasoja, Karin Krokfors, Mikko Mälkki ja Sari Puustinen. Työn pääpaino on tulosten käytäntöön viennin edistämässä ja aiemmin tuotetun tutkimusmateriaalin jalostamisessa, mutta sen ohessa on tehty myös uutta tutkimusta.

Vuoden 2010 aikana saatettiin loppuun konseptiryhmien kokoaman materiaalin jalostus- ja hyödyntämistyö. URBA-tutkijat olivat myös valmistelemassa ja toteuttamassa kansainvälistä AESOP2010-konferenssia Espoossa Dipolissa 7.–10.7.2010. Konferenssin teemana oli "Space is luxury", ja järjestelyistä vastasi YTK. Keskeinen osa vuoden työpanoksesta käytettiin loppujulkaisun artikkelien kirjoittamiseen. URBA:n loppuseminaarin yhteydessä julkistettu teos Asutaan urbaanisti! Laadukkaaseen kaupunkiasumiseen yhteisellä kehittälyllä (410 s.) muodostaa jatko-osan vuonna 2008 ilmestyneelle teoksella Asuttaisiinko toisin? Kaupunkiasumisen uusia konsepteja kartoittamassa. Julkaisun jälkeinen työpanos on käytetty hankkeen verkkosivujen tuottamiseen. Hankkeen loppuseminääri pidettiin 26.10. Helsingissä tieteiden talossa. Hanketta on esitelty vuoden aikana useissa tilaisuuksissa, ja sitä on analysoitu TKK:n Simlabin esimerkkihankkeena.

Johtoryhmä on kokoontunut vuoden aikana kaksi kertaa (8.6.2010 ja viimeisen kerran 5.10.2010). Hanke päättyi virallisesti 30.11.2010.

Projektin tulokset

Akateemiset ja soveltavat tulokset

URBA:n yhteydessä tehtiin kahteen väitöskirjatyöhön (Karin Krokfors, Inari Aaltojärvi) liittyvää tutkimusta. Hankkeen materiaaleista tuotettiin useita tieteellisiä artikkeleita (osa edelleen ilmestymättä) ja seminaariesitelmää.

URBA edisti asu- ja palvelusuunnittelun verkostoitumista ja tiedon jakamista eri osapuolten välillä. Hanke tuotti ideoita uusista toimintamalleista ja -käytännöistä. Konkreettisena esimerkkinä on ryhmärakentamisen nettiportaalin kehittämistyön käynnistymisen URBA-hankkeen aikana, yhteistyössä Asumisen osaamiskeskuksen kanssa.

Tulosten hyödyntämisenäkymät

Jatkohankkeita ollaan kehittämässä mm. seuraavista aihepiireistä:

- ryhmärakennuttaminen
- asumisen ja palvelujen yhdistäminen ja asumisen palvelukonseptit (james- ja hybriditalokonseptien pohjalta)
- merkittävien rakennushankkeiden laadun arvioinnin kehittäminen brittiläisen CABE-organisaation esikuvan mukaisesti

Pasi Mäenpään avaran urbanismin käsite voi osaltaan fokusoida kehittämistä. Laajana yleisenä tavoitteena nostettiin useassa yhteydessä esille asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen asuntosektorin koko toiminnassa.

Muut vaikutukset

URBAssa ylitettiin perinteisiä rajoja sektoreiden välillä, kuntien välillä, virastojen ja viranomaisten välillä sekä tutkimuksen ja käytännön kehitystyön välillä. Monia käytännön asuntotuotannon tai kaavoituksen tähän asti itsestään selvyysinä pidettyjä ratkaisuja ja toimintaprosesseja on kyseenalaistettu, ja niihin on haettu uusia ratkaisuja.

Julkaisut

Lehtonen, Hilikka et al. (2010). Asutaan urbaanisti! Laadukkaaseen kaupunkiasumiseen yhteisellä kehittälyllä. Toimittanut Markku Norvasuo. Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen julkaisu B 99. Espoo: Aalto yliopisto, Teknillinen korkeakoulu. ISBN 978-952-60-3431-7

Lehtonen, Hilikka et al. (2008). Asuttaisiinko toisin? Kaupunkiasumisen uusia konsepteja kartoittamassa. Toimittanut Markku Norvasuo. Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen julkaisu B95. Espoo: Teknillinen korkeakoulu. ISBN 978-951-22-9652-1

Norvasuo, Markku (2010a). Lähiöiden palvelurakenne ja uudet verkottuvien asumispalvelujen mallit. Teoksessa: Ruohonjuuresta ruohonkärjeksi. Rikastavat yhteisöt ja alueet. Toim. Saeeda

Marjala ja Ari Tolvanen. Helsinki: Helsingin kulttuurikeskus. 49–57.

Rantama, Kirsi (2008). "JAMES" – asumista portieeripalveluin. Elektroninen julkaisu (pdf).

Rask, Mikko; Timonen, Päivi & Väliniemi, Jenni. 2008. Kuluttajamyytit asumisen mikroilmastossa. Teoksessa: Minna Lammi ja Päivi Timonen (toim.) Koti – tehtävistä uusiin ihanteisiin. Kuluttajatutkimuskeskuksen kirjoja 4.

Väliniemi, Jenni, Mikko Rask, Päivi Timonen, Sanna Uotinen (2009). Asumisen kehittämiskatsaus - kuluttajat ja asumisalan toimijat pääkaupunkiseudun uusia asumiskonsepteja arvioimassa (pdf). Kuluttajatutkimuskeskuksen julkaisu 1/2009.

Väliniemi J, Rask M & Timonen P. (2008). Asumisen tarjontakatsaus – konseptitarkastelu kuluttajien valinta- ja vaikutusmahdollisuuksista pääkaupunkiseudun asuntotuotannossa. Kuluttajatutkimuskeskuksen julkaisu 3/2008. 36 s.

Lisäksi hankkeesta on kirjoitettu lehtiartikkeleita ja pidetty seminaariesitelmiä konferensseissa. Hankkeen verkkosivut avataan osoitteessa www.urba.fi. Sivuille tulevat vapaasti saataville myös YTK:n kahden URBA-julkaisun artikkelit.

3.2. PehmoGIS: Urbaanin ympäristön koetun laadun kartoittaminen PehmoGIS-menetelmällä – Projektin loppuraportti

PehmoGIS-hanke käynnistyi Innovaatorahaston ja Tekesin ns. kolmannen vaiheen Tuli-rahoituksen turvin vuonna 2008. PehmoGIS-tutkimus sai kaksivuotisen jatkorahoituksen vuosille 2009–2010 Tekesin Kestävä yhdyskunta –teknologiaohjelmasta. Urbaani Onni –nimisessä Tekes-projektissa yhteistyökumppaneina on ollut Tampereen teknillinen yliopisto. Innovaatorahaston rahoitusosuus on ollut 71 000 ja Helsingin kaupungin virastojen osuus 24 000 euroa. Muina kaupunkipilotteina hankkeessa ovat Espoo ja Turku ja kansainvälisinä yhteistyökumppaneina University of Melbourne ja City University London. PehmoGIS-tutkimusta vetävä FT Marketta Kytä sai syyskuussa 2007 Suomen Akatemian tutkijatohtorin projektin vuosiksi 2008–2010. Projektin aiheena on PehmoGIS-metodologian kehittäminen teoreettisesti ja metodisesti.

Toiminta vuoden 2010 loppupuolella

Toiminta on vuoden 2010 loppupuolella edennyt alkuperäisen hankesuunnitelman mukaan. Kerättyä tutkimusaineistoa on analysoitu monelta kantilta: on mm. analysoitu tilastollisesti tiiviiden, elinympäristön kokemuksellisen laadun ja hyvinvoinnin yhteyksiä ja analysoitu tutkittujen kaupunginosien kokemuksellisia erityispiirteitä. Tuloksia on esitelty 7.10.2010 järjestetyssä seminaarissa (http://yt.tkk.fi/fi/koulutus/valikoima/seminaarit/urbaani_onni/), jossa aamupäivällä esiteltiin hanketta ja kuultiin kansainvälisiä sekä suomalaisia huippupuhujia, ja iltapäivällä keskityttiin hankkeen tuloksiin ja pyrittiin nostamaan keskustelua tuloksista ja niiden tulkinnoista.

Hankkeen tuloksista on kirjoitettu kansantajuisia lyhennelmiä, ns. power reportteja, jotka koostuvat kuvista, graafeista, kartoista sekä selittävistä teksteistä, ja jotka tulevat saataville Internetiin. Nämä lyhennelmät valmistuvat hankkeen viimeiseen johtoryhmän kokoukseen 18.1.2011. Tekesiltä on haettu pidennystä projektille kesäkuun 2011 loppuun hankkeen akateemista raportointia varten, ja kansainvälisten journal-artikkelien kirjoittaminen jatkuu vielä vuoden 2011 alkupuoliskolla. Hankkeen aineistoon ja tuloksiin perustuen on kirjoitteilla 5 kansainvälisille areenoille suunnattua artikkelia:

- Tiiviiden ja sosiaalisen kestävyuden suhteita käsittelevä artikkeli Environment and Planning B –lehteen
- Paikkojen fyysiseen rakenteeseen ja koettuun laatuun keskittyvä artikkeli Journal of American Planning Association –lehteen
- Monipaikkaisuutta ja arkielämän verkostomaisuutta ja paikkojen saavutettavuutta käsittelevä artikkeli Environment and Planning B –lehteen
- Asuinalueiden luonnetta ja ominaispiirteiden joustavuutta käsittelevä artikkeli
- pehmoGIS-menetelmää käsittelevä artikkeli kutsuttuna Springer-kustantamon trading zone –aiheiseen kirjaan

Hankkeen puitteissa tapahtuneisiin tutkijavaihtoihin liittyen City University Londonin kaksi tutkijaa, professori Jason Dykes ja PhD Aidan Slingsby olivat neljän päivän vierailulla pehmoGIS-tiimin luona ja kehittivät tuona aikana aiemmin tehdyn yhteistyön ja uusien tarvekartoitusten pohjalta interaktiivisen analyysityökalun tiimin tutkijoiden käyttöön Urbaani Onni –hankkeessa kerätyn aineiston tarkastelemiseksi.

Lisäksi projektin tutkijat ovat osallistuneet useisiin konferensseihin ja luennoineet kotimaisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä.

PehmoGIS-tutkimusprojekteille on haettu myös jatkorahoitusta: Suomen Akatemialta Core-rahoitusta (saatiin), Asumisen tulevaisuus –tutkimusohjelmarahoitusta (ei saatu). Tekesin Tila-ohjelman rahoittamana on alkanut Urbaani Onni –projektin jatkohanke Urbaani Arki, minkä lisäksi OKM:ltä on haettu rahoitusta kansainväliseen lasten liikkumisen vertailututkimukseen (saatu) ja EU:lta ns. ERC-rahoitusta. Lisäksi on keskusteltu Sitran ja RYM-SHOK:in kanssa tulevista tutkimushankkeista.

Projektiin ovat osallistuneet koko pehmoGIS-tiimi (erikoistutkija FT Marketta Kyttä; tutkijat FM Maarit Kahila ja FM Anna Broberg; tutkimusavustajat tekn.yo Kristoffer Snabb, tekn. yo Mikko Johansson ja DI Tuija Tzoulas) sekä YTK:n ulkopuolisista projektipartnereista ark. Sanna Iltanen, TT Anssi Joutsiniemi, FM Nora Fagerholm, FM Heli Ponto, ark. Niilo Ikonen, fil. yo. Outi Silfverberg. Tiimin toimintaa on myös kehitetty aktiivisesti koko syyskauden 2010 ajan, mm. aloitettu kuukausittaiset tiimipalaverit, viikoittaiset pikapalaverit alatiimien kesken, sekä järjestetty työn kehittämispäivä 20.10.2010.

Projektin tulokset

Akateemiset ja soveltavat tulokset

Projektin akateemiset tulokset liittyvät yhdyskuntarakenteen tiivyyden ja asukaskokemusten sekä hyvinvoinnin välisten yhteyksien kartoittamiseen. Tulosten välittäminen akateemiselle yhteisölle on vielä kesken, ja artikkelien matka projektin tuloksista julkaisuiksi kestää kuukausia. Akateemiset tulokset ovat kuitenkin sovellettavissa käytännön suunnittelutyössä, ja tulosten käytäntöön siirtymistä helpottamaan on kirjoitettu tulokset tiivistäviä ja helpotajuisesti esittäviä power reportteja.

Hankkeen tuloksia ovat myös uudet, kehittyneet pehmoGIS-kyselyt.

Tulosten hyödyntämisenäkymät

Hankkeen tuloksia voidaan hyödyntää kaupunkisuunnittelussa, ja hankkeen tuloksiin ja hankkeessa kehitettyihin menetelmiin kohdistunut kaupallinen kiinnostus osoittaa hyödyntämisenäkökulmien moninaisuutta. Helsingin kaupunki on rakentanut itsenäisesti hankkeessa tuotettujen pehmoGIS-kyselyiden sisältöihin ja ulkoasuun tukeutuen oman Kerro Kartalla –kyselytyökalunsa, minkä osoittaa hankkeessa tehdyn työn olevan erittäin hyvin hyödynnettävissä, myös kaupallisesti.

Muut vaikutukset

Tutkimusryhmän pehmoGIS-innovaatiolle on myönnetty Geospatial Technology Innovation Award Web GIS –sarjassa. Palkinnon myönsi Geospatial World Forum.

Julkaisut

- Kansainväliset referee-artikkelit
 - o Hyväksytyt:
 - Marketta Kyttä, Maarit Kahila, Anna Broberg (2010) Perceived environmental quality as an input to urban infill policy-making. Urban Design International.
 - Marketta Kyttä (2010) SoftGIS Methods in Planning Evaluation. Hyväksytty Routledgen julkaisemaan kokoomateokseen.
 - o Arvioitavana:
 - Aslak Fyhri, Randi Hjorthol, Roger Mackett, Trine Fotel, Marketta Kyttä (2010) Children's independent mobility in four countries. Development, social contributing trends and measures. Arvioitavana Transport Policy –lehdessä.
 - Nora Fagerholm & Anna Broberg (2010) Mapping and characterising children's independent mobility in urban residential areas in Turku, Finland. Arvioitavana Children's Geographies-lehdessä.
 - Marketta Kyttä, Anna Broberg & Maarit Kahila (2010) Urban Structure Factors Motivating Active Lifestyle among Children and Youth: A Case Study in the City of Turku, Finland. Arvioitavana American Journal of Health Promotion –lehdessä.
- konferenssijulkaisut
 - o AESOP –konferenssin proceedings
 - o Sustainable Building 2010 –konferenssin proceedings
- Helsingin Sanomien 6.10. julkaisema artikkeli Urbaani Onni –hankkeen tuloksista (<http://www.hs.fi/kaupunki/artikkeli/Onni+l%C3%B6ytyy+my%C3%B6s+kaupungista/HS20101006SI2KA012sk>)
- Opinnäytteet
 - o Outi Sifverbergin pro gradu –tutkielma ”Kaikkien oma tila – Kaupunkiluonnon merkityksiä itähelsinkiläisten asukkaiden näkökulmasta”
 - o Niilo Ikosen diplomityö Tiivistä ja hyvää? Esikaupungin täydennystä kokemuseräistä paikkatietoa hyödyntäen
- Power reportit
 - o Tammisalon metsät, puistot, kadut ja muut yleiset alueet PehmoGIS-kyselyn tuloksia

Lisäksi 18.1. mennessä valmistumassa power reportien sarja Helsingissä ja Espoossa kerätyn pehmoGIS-tutkimusaineiston pohjalta

3.3. Habitat Components

Projektin tilanne

Projekti ei ole käynnistynyt.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2011

Tarkoitus on palkata keväällä 2011 muutamaksi kuukaudeksi yksi henkilö valmistelevaan ja koordinoimaan projektivalmistelua. Toivomme, että vuodelle 2010 myönnetty raha voidaan siirtää vuodelle 2011. Seuraavaa rahoitushakua ja sen ajankohtaa ei ole vielä päätetty, mutta se

tarkentuu valmistelun yhteydessä ja tiedotamme jatkosta myöhemmin.

Yhteyshenkilö: Professori Hannu Huttunen, Aalto-yliopisto, Arkkitehtuurin laitos

3.4. OSTARI – Lähiön ostoskeskuksen renessanssi osana verkostoituvaa ja monikeskuksista kaupunkia

Raportti on jaoteltu projektin viiden työpaketin mukaisesti viiteen osaan. Jokaisessa osassa käydään erikseen läpi pyydytyt otsikot: projektin tilanne, toiminta ja tuloksellisuus vuonna 2010 (myös henkilöstö tutkinto- ja tehtävänimikkeineen), toimintasuunnitelma vuodelle 2011 & julkaisut.

Hankkeen johtoryhmä on kokoontunut tähän mennessä 3 kertaa (26.5.2010, 7.9.2010 ja 15.11.2010).

Työpaketti 1: Alueiden sosioekonomisen monimuotoistumisen mahdollisuudet

Työpaketissa työskennelleet v. 2010: TkT Markku Norvasuo, tutkija; FL Mervi Ilmonen, tutkija; FM Jukka Hirvonen, tutkija; VT Terttu Nupponen

Työpaketin toiminta 2010:

MOVE-hankkeen tutkimustehtävät ovat edenneet vuonna 2010, mm. kirjoitusantologian (osatehtävä 1) käsikirjoitukset ovat valmistuneet, Suvelassa on tehty maahanmuuttajille suunnattu kysely ja sen tuloksien analyysi on aloitettu, alueen palvelurakenteen tarkastelu on käynnistetty, ja maahanmuuttajien asumisratkaisuja käsittelevä tutkimusosio on käynnissä.

Vuoden 2011 toimintasuunnitelma:

Vuoden 2011 alussa järjestetään maahanmuuttajien työpajoja, joissa käsitellään Suvelan alueen kyselytuloksia ja asukkaiden kokemuksia elinvoimaisuuden kehittämistä. Kevään 2011 aikana tutkimusosioiden tutkimustehtävät saatetaan päätökseen. Tulokset raportoidaan erillisessä tutkimusjulkaisussa.

Työpaketti 2 Kaupan keskittymien kehittäminen

Työpaketissa työskennelleet v. 2010: TkL Karitta Laitinen, tutkija, FM Vesa Kanninen, tutkija; Laura Yrjänä

Työpaketin toiminta 2010:

Työpaketin työskentely on alkanut ostoskeskusselvityksellä. Selvityksessä yhtäältä ajantasaistetaan vuodelta 2004 oleva Helsingin ostoskeskusten luettelointi (ns. Eiston raportti), toisaalta laajennetaan sekä selvityksen sisällöllistä antia (mm. tyyppianalyysi, toimialakartoituksen tarkennus, kuntoarviot, korjausrakentamisen mahdollisuudet ja haasteet) että maantieteellistä kattavuutta pääkaupunkiseudun laajuiseksi (lisärahoituksen turvin, haettu).

Vuoden 2011 toimintasuunnitelma:

Tammikuussa alkaa kauppakeskusten osalta tilanne- ja historiakartoitus (nk. diffuusiotarkastelu) dokumenttianalyysillä ja tilastoaineistojen keräämisellä. Ostoskeskusselvitys ja sen analyysi valmistuvat kesäkuun alkuun mennessä (Helsingin osalta). Työtä jatketaan maaliskoukokuussa toimijahaastatteluilta ja tieteellisen artikkelin käsikirjoituksen tuottamisella. Lisäksi toukokuussa käynnistyvät kaupan konseptien kehittymistä ja kaupan ulkoisvaikutuksia käsittelevät tutkimusosiot.

Näihin liittyviä kenttätöitä tehdään touko-elokuussa. Tulosten raportointi käynnistyy syksyllä rinnan analyysien kanssa, ja käsikirjoitukset tutkimusosioiden raporteista ovat valmiit vuoden 2011 lopussa.

Työpaketti 3: Kaupan konseptien johtaminen

Työpaketissa on työskennellyt v. 2010: Ari Hyvönen

Työpaketin toiminta 2010:

Kauppakeskusten liikekoonpanojen hallintaan, erityisesti liikekoonpanojen kehittämiseen ajan yli, liittyvä kirjallisuuskatsaus on aloitettu.

Työpaketin toiminta 2011:

Katsauksen pohjalta ja sen toteutuksen rinnalla aloitetaan ensimmäisten case-kauppakeskusten liikekoonpanoaineistojen kerääminen ja loppuvuodesta analysointi.

Työpaketti 4: Liikennevirrat, saavutettavuus ja arkiliikkumisen logiikat

Hankkeeseen osallistuvat opettava tutkija (TkT, dosentti) lisäksi Kosonen, tutkija (DI) Jari Kurri, tutkija Simo Syrman, tutkija (TkT) Anssi Joutsiniemi ja tutkija Sanna Iltanen.

Työpaketin toiminta 2010:

Aineiston käyttöä varten pitää tehdä sopimus HSL:n kanssa, joka on vielä allekirjoittamatta, mutta asia selvinnee lähiviikkojen aikana. Vuonna 2010 toiminta on muodostunut lähinnä kokouksista ja aineiston lupa-asioiden selvittämisestä.

Verkostokaupungin teoriaa ja käytännön ilmentymiä sekä verkostohallinnan sovelluksia käsittelevä työ on aloitettu. Työ on liitetty myös COST-verkostohankkeeseen TU 1002 "Accessibility instruments", jossa KAVERI-hankkeen saavutettavuusanalyysit ja -työkaluja sekä niiden verkostokaupunkisovelluksia käsitellään kansainvälisessä kontekstissa.

Työpaketin toiminta 2011:

Tarkoitus on analysoida HSL:n (YTV:n) vuosien 2007 - 2008 liikkumistottumusaineiston matkaketjuja ostosmatkojen osalta ja mallintaa ostosmatkoja erityisesti kulkutavan valinnan osalta. Työ aloitetaan heti kun lupa aineiston käyttöön on saatu. Jos analysointi onnistuu riittävän hyvin, niin tieteellinen julkaisu on mahdollinen vuoden 2011 aikana.

Saavutettavuusanalyysityökalun kehittäminen jatkuu ja ensimmäiset empiiriset analyysit tehdään yhdistäen tilastollisia kyselyaineistoja, kauppapaikkojen sijaintianalyysit ja kaupunkimorfologista mallintamista.

Työpaketti 5: Kestävä käytettävyys – arviointimenetelmä ja työkalu

Tutkimustyöstä ovat vastanneet VTT:llä erikoistutkijat Kari Nissinen ja Veli Möttönen sekä Aalto-yliopistossa tutkija Johanna Alho.

Projektin sisällön toteutuminen

Kestäviin kauppapaikkoihin liittyvä kirjallisuustutkimus on aloitettu yhteistyössä VTT:n kanssa. Erikoistyönä on tehty suomalaisten kauppakeskusten kestävä kehityksen brändien näkyvyys verkkosivuilla -analyysi. Yhteistyössä VTT:n kanssa on aloitettu kauppakeskusten kestävä käytettävyyden arviointi- ja kehittämistyökalun rakentaminen. Pääpaino on ollut arviointikriteerein määrittämisessä.

Hankkeeseen liittyvien yritysten kanssa on tehty kontekstihaastatteluja, joissa on määritelty ja tunnistettu pilottikohteita. Näihin liittyen mm. kauppakeskus Myllyyn ollaan aloittamassa kahta opinnäytetyötä.

Hankkeeseen liittyvät case- kohteet on valittu. Case- kohteina ovat kauppakeskukset Mylly, Sello, Ideapark ja Kaivopiha. Lisäksi Helsingin kaupunki ja Citycon yksilöivät omat case- kohteensa myöhemmin.

Resurssien käyttö ja yhteistyö

Työpakettia työstävä tutkimusryhmä on kokoontunut useita kertoja raportointikauden aikana. Lisäksi tiedonvaihtoa on tapahtunut alan järjestöjen, mm. Kauppakeskusyhdistyksen, kanssa. Tutkimusryhmä on osallistunut aiheeseen liittyvään Kiinteistöt, kauppa ja ekologisuus- seminaariin kauppakeskus Sellossa 16.9.2010 sekä Oulun yliopiston järjestämään seminaariin "CO2- päästöt kaavoituksessa" 25.11.2010.

Julkaisut

Yksi abstrakti aiheesta on lähetetty Usability sustainability rating tool SB11 konferenssin, palaute tulee tammikuussa 2011

3.5. Urbaani arki

Projektin tilanne ja toiminta 2010

Projekti käynnistyi syyskuussa, kun TEKESin rahoituspäätös saatiin. Projektille perustettiin oma tili. Rahoitussuunnitelmaa tarkennettiin ja konsortiosopimus laadittiin. Sopimuksen lopullinen versio lähti allekirjoitettavaksi 16.12.2010.

- Ensimmäinen johtoryhmän kokous pidettiin 5.11.2010. Kokouksessa esiteltiin projekti kokonaisuutena ja valittiin johtoryhmän puheenjohtajaksi Kimmo Kuisma (Helsingin kaupunki /TASKE). Kokouksen asialistalla oli paitsi projektimuodollisuuksien läpikäyminen, myös ensimmäinen sisällöllinen avaus, kun Maarit Kahila esitteli Vaasassa jo hyvässä vauhdissa olevaa projektityötä eli pysyvän vuorovaikutusalustan rakentamista.
- Projektille on perustettu oma intranet, joka otetaan käyttöön tammikuisen johtoryhmän kokouksen yhteydessä.
- Avara arki -kokonaisuus: Vaasan vuorovaikutusalustan kehitystyö on hyvässä vauhdissa ja jatkuu Vaasan ideakilpailun aikataulujen mukaan. Vaasan ja Järvenpään kaupungit käyvät vuoropuhelua alustan kehittämistarpeista.
- Hyvinvoiva arki -kokonaisuus: Lasten arkiverkkoja ja liikkumista kartoittavan osuuden suunnittelu on aloitettu yhteistyössä Kauhajoen ja Bendigon kaupunkien kanssa.
- Sujuva arki -kokonaisuus: Tammikuisen johtoryhmän kokouksen yhteydessä järjestettävän työpajan valmistelu on pitkällä. Kuninkaankolmion alueen ja Tampereen liikkumistutkimuksen valmistelu on aloitettu. Asiasta on neuvoteltu sekä Helsingin että Tampereen kaupunkien kanssa.

- Projektiin ovat osallistuneet koko pehmoGIS-tiimi (erikoistutkija FT Marketta Kyttä; tutkijat FL Kaisa Schmidt-Thomé, FM Maarit Kahila ja FM Anna Broberg; tutkimusavustajat tekn.yo Kristoffer Snabb, tekn. yo Mikko Johansson ja DI Tuija Tzoulas; graafinen suunnittelija Satu Karppinen ja sekä erikoistutkija TkL Hanna Kalenoja TTY:stä. Palkkakustannuksia hankkeelle on vuonna 2010 osoitettu vain projektipäällikkö Kaisa Schmidt-Thomé'n työstä.

- Hanketta on esitelty mm. Maantieteen päivillä 29.10.2010.

- Projektilla ei vielä ole julkaisuja.

Toiminta vuonna 2011

- Vuonna 2011 toiminta jatkuu tutkimussuunnitelman mukaisesti.

3.6. LED-ulkovalaistus kaupunkiympäristön viihtyvyyden, turvallisuuden ja energiatehokkuuden kehittämisessä

Projektin tilanne

Projekti ei ole vielä käynnistynyt, koska projektissa tehtävät ulkovalaistuksen käyttäjätutkimukset edellyttävät kuivia ja lumettomia sääolosuhteita.

Projekti on siirretty alkamaan 1.3.2011. Käyttäjätutkimukset toteutetaan kevään 2011 aikana. Projektin kesto 1.3.-30.8.2011.

Yhteyshenkilö: Marjukka Puolakka, Aalto-yliopisto, Elektroniikan laitos

4. Koordinointi

Teeman koordinoinnista on vastannut Aalto-yliopiston Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskus YTK, joka on toiminut tiiviissä yhteistyössä Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman organisaation kanssa.

Toiminta vuonna 2010

- Osallistuminen Innovatiivinen kaupunki® -ohjelman jatkosuunnitteluun ja workshop-tilaisuuksiin
- Innovaatorahastolle laadittavan puolivuotisraportin ja vuosiraportin valmistelu

Helsingin kaupungin innovaatorahastoista haettu ja myönnetty rahoitus innovatiivinen kaupunki® -projekteille vuosille 2006-2012
 Tilanne 14.2.2011

Teema / Projekti	suunniteltu aikataulu	päivitetty aikataulu	2006-2012		2006						2007						2008			
			suunniteltu kok.budjetti	päivitetty kok.budjetti	Innovaatorahaston osuus haettu	myönnetty	maksettu 1. osa	maksettu 2. osa	puuttuva osuus	käytetty	siirty	Innovaatorahaston osuus haettu	myönnetty	maksettu 1. osa	maksettu 2. osa	puuttuva osuus	käytetty	siirty	Innovaatorahaston osuus haettu	myönnetty
Ikäänntyvät kaupunkilaiset																				
Ikäänntyvät kaupunkilaiset 2020 (IKU, KUTRI, LITE, Aapinen + koordinaointi) *																				
MONA **	2006-2008	2006-2008	2 365 200	1 684 975	210 000	210 000	105 000	105 000	0	210 000	0	212 600	212 600	106 300	106 300	0	212 600	0	214 600	214 600
ALMA	2009-2011	2010-2012	400 000	600 000																
	2010-2012	2010-2012	787 500	491 000																
Teema yhteensä	2006-	2006-	3 552 700	2 775 975	210 000	210 000	105 000	105 000	0	210 000	0	212 600	212 600	106 300	106 300	0	212 600	0	214 600	214 600
Kestävä rakentaminen																				
KesEn***	2007-2010	2008-2010	1 200 000	1 104 000								10 000	10 000	5 000	5 000	0	0	10 000	40 000	40 000
Merijulkisivu****	2007-2010	-	700 000	0								2 000	2 000	1 000	1 000	0	0	2 000	23 000	23 000
HOT-R	2008-2010	2010-2012	1 000 000	703 136															5 000	5 000
Anturi	2009-2012	2009-2012	799 895	887 883																
HILLI	2009-2012	2011-2012	390 000	295 780																
Teema yhteensä	2007-	2008-	4 089 895	2 990 799								12 000	12 000	6 000	6 000	0	0	12 000	68 000	68 000
Tulevaisuuden kaupunkiliikenne																				
Metropol / Ubikytti	2007-2010	2007-2011	1 392 000	1 159 000								50 000	50 000	25 000	25 000	0	0	50 000	50 000	50 000
Ravali	2007-2010	2011-2013	350 000	350 000								20 000	20 000	10 000	10 000	0	0	20 000	25 000	25 000
UrbanZone	2007-2010	2007-2010	250 000	250 000								7 500	7 500	3 750	3 750	0	7 500	0	17 500	17 500
Aijo	2007-2010	2007-2011	268 000	268 000								37 000	37 000	18 500	18 500	0	24 500	12 500	12 500	12 500
Esteetön raideliikenne*****	2008-2010	2008-2010	700 000	307 000															15 000	15 000
SIN	2011-2013	2011-2013	1 200 000	1 200 000																
Teema yhteensä	2007-	2007-	4 160 000	3 534 000								114 500	114 500	57 250	57 250	0	32 000	82 500	120 000	120 000
Vetovoimainen urbaani asuminen																				
ASPA	2007-2009	2007-2009	1 074 600	908 170								30 000	30 000	15 000	15 000	0	30 000	0	120 000	120 000
PehmoGIS / Urbaani onni	2007-2010	2007-2010	969 800	466 892								20 000	20 000	10 000	10 000	0	20 000	0	20 000	20 000
URBA	2007-2010	2007-2010	855 000	810 600								20 000	20 000	10 000	10 000	0	20 000	0	20 000	20 000
Habitat Components	2009-2010	2009-2012	1 000 000	500 000																
OSTARI	2009-2011	2010-2012	850 000	922 001																
Urbaani arki	2010-2012	2010-2012	1 020 615	681 770																
Led-ulkovaistus		2010 2011-2012	399 064	399 064																
Teema yhteensä	2007-	2007-	6 169 079	4 688 497								70 000	70 000	35 000	35 000	0	70 000	0	160 000	160 000
Yhteensä			17 971 674	13 989 271	210 000	210 000	105 000	105 000	0	210 000	0	409 100	409 100	204 550	204 550	0	314 600	94 500	562 600	562 600

MERKKIEN SELITYKSET

- * Ikäänntyvät kaupunkilaiset -hankkeessa vuosina 2006-2008 toteutettua neljää projektia (IKU, LITE, KUTRI, Aapinen + koordinaointikulut) hallinnoi Sotera-instituutti
- ** MONA-projektin alkuperäisen suunnitelman mukaan innovaatorahaston rahoitusosuus oli 44 000 €, myöhemmin haettiin lisäksi 20 000 € lisärahoitusta
- *** KesEn projektille saatu 20 000 € enemmän kuin budjetoitu, koska projektille on haettu suunnittelun 10 000 € sijaan 30 000 € vuonna 2010
- **** Merijulkisivu -projekti ei käynnistynyt, Innovaatorahasto on maksanut projektille 34 770 € ja laskuttanut takaisin 34 960 € (190 € liikaa?)
- ***** Tulevaisuuden esteetön raideliikenne -projektin koordinaointi siirtyi TKK:ltä Länsimetro Oy:lle, Innovaatorahasto on maksanut projektille 47 500 € ylimääräistä

5						2009						2010						Innovaatorihaston rahoitus 2006-2010				
	maksettu 1. osa		maksettu 2. osa		puuttuva osuus	käytetty		siirty		Innovaatorihaston osuus						haettu	myönnetty	maksettu				
	haettu	myönnetty	maksettu 1. osa	maksettu 2. osa		puuttuva osuus	käytetty	siirty	haettu	myönnetty	maksettu 1. osa	maksettu 2. osa	puuttuva osuus	käytetty	siirty	yhteensä	yhteensä	yhteensä				
	107 300	107 300	0	214 600	0	24 000	24 000	12 000	0	12 000	24 000	0	40 000	40 000	20 000	20 000	0	30 000	10 000	637 200	637 200	637 200
	107 300	107 300	0	214 600	0	24 000	24 000	12 000	0	12 000	24 000	0	60 000	60 000	30 000	30 000	0	30 000	30 000	721 200	721 200	709 200
	20 000	20 000	0	22 942	17 058	40 000	40 000	20 000	20 000	0	46 609	-6 609	30 000	30 000	15 000	15 000	0	23 291	6 709	120 000	120 000	120 000
	11 500	11 500	0	0	23 000	20 000	20 000	9 770	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45 000	45 000	34 770
	2 500	0	2 500	0	5 000	20 000	20 000	10 000	10 000	0	0	20 000	25 000	25 000	12 500	12 500	0	50 000	-25 000	50 000	50 000	47 500
						32 995	32 995	16 498	0	16 498	0	32 995	54 993	54 993	27 497	27 496	0	12 917	42 076	87 988	87 988	71 491
	34 000	31 500	2 500	22 942	45 058	112 995	112 995	56 268	30 000	16 498	46 609	46 386	139 993	139 993	69 997	69 996	0	86 208	53 785	332 988	332 988	303 761
	25 000	25 000	0	100 000	-50 000	25 000	25 000	12 500	12 500	0	0	25 000	15 000	15 000	7 500	7 500	0	0	15 000	100 000	100 000	100 000
	12 500	12 500	0	0	25 000	25 000	25 000	12 500	12 500	0	0	25 000	15 000	15 000	7 500	7 500	0	8 750	8 750	85 000	85 000	85 000
	8 750	8 750	0	17 500	0	17 500	17 500	8 750	8 750	0	17 500	0	17 500	17 500	8 750	8 750	0	8 750	8 750	60 000	60 000	60 000
	6 250	6 250	0	5 000	7 500	12 500	12 500	6 250	6 250	0	5 000	7 500	5 000	5 000	2 500	2 500	0	2 500	2 500	67 000	67 000	67 000
	7 500	0	7 500	15 000	0	35 000	35 000	17 500	17 500	0	0	35 000	20 000	20 000	10 000	10 000	0	0	20 000	70 000	70 000	62 500
	60 000	52 500	7 500	137 500	-17 500	90 000	90 000	45 000	45 000	0	22 500	67 500	97 500	97 500	48 750	48 750	0	11 250	86 250	422 000	422 000	414 500
	60 000	60 000	0	120 000	0	25 000	25 000	12 500	12 500	0	25 000	0	11 000	11 000	5 500	5 500	0	11 000	0	175 000	175 000	175 000
	10 000	10 000	0	20 000	0	20 000	20 000	10 000	10 000	0	20 000	0	11 000	11 000	5 500	5 500	0	11 000	0	71 000	71 000	71 000
	10 000	10 000	0	20 000	0	10 000	10 000	5 000	5 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	50 000	50 000	50 000
						55 000	55 000	27 500	0	27 500	0	55 000	55 000	55 000	27 500	27 500	0	27 915	27 085	110 000	110 000	82 500
						30 000	30 000	15 000	0	15 000	0	30 000	30 000	30 000	15 000	15 000	0	30 000	0	60 000	60 000	45 000
													10 000	10 000	5 000	5 000	0	10 000	0	10 000	10 000	10 000
													45 000	45 000	22 500	22 500	0	0	45 000	45 000	45 000	45 000
	80 000	80 000	0	160 000	0	140 000	140 000	70 000	27 500	42 500	55 000	85 000	151 000	151 000	75 500	75 500	0	78 915	72 085	521 000	521 000	478 500
	281 300	271 300	10 000	535 042	27 558	366 995	366 995	183 268	102 500	70 998	148 109	198 886	448 493	448 493	224 247	224 246	0	206 373	242 120	1 997 188	1 997 188	1 905 961

käytetty yhteensä	puuttuvat maksut yht.	liikaa maksetut yhteensä	palautettu kaupungille	yllijäämä / allijäämä	Innovaatorahaston rahoitus 2006-2012				yhteensä 2006-2012
					suunniteltu v:lle 2006-2012	toteutunut v:lle 2006-2010	myönnetty v:lle 2011	sidottu v:lle 2012	
637 200	0	0	0	0	637 200	637 200	0	0	637 200
54 000	12 000	0	0	-12 000	64 000	64 000	0	0	64 000
0	0	0	0	0	50 000	20 000	20 000	10 000	50 000
691 200	12 000	0	0	-12 000	751 200	721 200	20 000	10 000	751 200
92 842	0	20 000	0	20 000	100 000	100 000	0	0	100 000
0	0	34 770	34 960	-190	65 000	0	0	0	0
50 000	2 500	0	0	-2 500	50 000	50 000	0	0	50 000
12 917	16 498	0	0	-16 498	87 988	87 988	0	0	87 988
0	0	0	0	0	90 000	30 000	30 000	30 000	90 000
155 759	18 998	54 770	34 960	813	392 988	267 988	30 000	30 000	327 988
100 000	0	0	0	0	100 000	100 000	0	0	100 000
0	0	0	0	0	85 000	85 000	0	0	85 000
51 250	0	0	0	0	60 000	60 000	0	0	60 000
37 000	0	0	0	0	67 000	67 000	0	0	67 000
15 000	0	47 500	0	47 500	70 000	15 000	0	0	15 000
0	0	0	0	0	130 000	40 000	45 000	45 000	130 000
203 250	0	47 500	0	47 500	512 000	367 000	45 000	45 000	457 000
175 000	0	0	0	0	175 000	175 000	0	0	175 000
71 000	0	0	0	0	71 000	71 000	0	0	71 000
50 000	0	0	0	0	50 000	50 000	0	0	50 000
27 915	27 500	0	0	-27 500	110 000	110 000	0	0	110 000
30 000	15 000	0	0	-15 000	60 000	60 000	0	0	60 000
10 000	0	0	0	0	60 000	10 000	25 000	25 000	60 000
0	0	0	0	0	45 000	45 000	0	0	45 000
363 915	42 500	0	0	-42 500	571 000	521 000	25 000	25 000	571 000
1 414 124	73 498	102 270	34 960	-6 188	1 997 188	1 877 188	120 000	110 000	2 107 188